

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. 121/62/2014

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 03 septembrie 2015

Instanța constituită din:

- Complet de judecată A4:Președinte – C.G. - judecător
Judecător – S.F.**- Grefier**

– N.B.

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public – C.A. – procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov

Pe rol fiind soluționarea apelurilor declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov și partea civilă SC A. SA împotriva sentinței penale nr. 284 din 18 februarie 2015, pronunțată de Judecătoria Brașov în dosarul penal nr. 121/62/2014.

Dezbaterile în cauza de față s-au desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 369 Cod Procedură penală, în sensul că toate afirmațiile, întrebările și susținerile celor prezenți, inclusiv ale președintelui completului de judecată, au fost înregistrate cu mijloace tehnice audio-video.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă apărătorul ales, avocat G. S., pentru partea civilă SC A: SA, și apărătorul desemnat din oficiu, avocat P.C., pentru intimatul inculpat S. L.

Procedura îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care:

Instanța, pune în discuția părților necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv dacă în situația unor infracțiuni de înșelăciune comisă sub imperiul legii anterioare, prin modificarea conținutului noțiunii de "consecințe deosebit de grave" și existența unui prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei are loc o dezincriminare parțială (a formei agravate), prin modificarea cerințelor de tipicitate ca trăsătură esențială a infracțiunii.

S-au conturat două opinii în practica judiciară:

Prima opinie în sensul că se poate aplica art.215 din Vechiul Cod penal fără alin.5, întrucât a operat o dezincriminare parțială și a doua opinie, în sensul că este aplicabil art.215 alin.5 din Vechiul Cod penal atunci când se constată că aceasta este legea penală mai favorabilă.

Reprezentantul Ministerului Public, arată că în opinia sa, este vorba de o dezincriminare a alin.5 – infracțiunea de înșelăciune reținută în sarcina inculpatului, motiv pentru care apreciază că se impune a fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în temeiul art.475 Cod procedură penală.

Avocat G. S., având cuvântul pentru apelanta parte civilă SC A. SA, arată că este de acord cu această solicitare. În opinia sa, legea trebuie să se aplice în integralitate.

Avocat P.C., având cuvântul pentru intimatul inculpat S. L., apreciază că se impune trimiterea dosarului la Înalta Curte de Casație și Justiție pentru formularea unui punct de vedere.

În opinia sa, apreciază că se impune aplicarea legii mai favorabile în ceea ce îl privește pe inculpat, fără aplicarea alin.5.

CURTEA

Având în vedere lipsa de timp pentru deliberare, urmează a amâna pronunțarea, astfel
că

DISPUNE

**Amână pronunțarea cauzei pentru data de 07 septembrie 2015.
Dată și citită în ședință publică azi, 03 septembrie 2015.**

**PREȘEDINTE
C. G.**

**GREFIER
N.B.**

Pentru conformitate

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. 121/62/2014

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 03 septembrie 2015
Instanța constituită din:

Complet de judecată A4:

Președinte: C.G.

Judecător: S.F.

Grefier:

N.B.

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror C.A. – din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov.

CURTEA

Având în vedere lipsa de timp pentru deliberare,

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

Amână pronunțarea cauzei la data de **16 septembrie 2015**.
Data și citită în ședința publică azi, 07 Septembrie 2015

PREȘEDINTE,
C.G.

GREFIER
N.B.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. 121/62/2014

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 16 septembrie 2015

Instanța constituită din:

- **Complet de judecată A4:**

Președinte - C.G. - judecător

Judecător - S.F.

- **Grefier**

- N.B.

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public – C.A. – procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov

Pe rol pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pusă în discuție din oficiu de instanță.

La apelul nominal făcut în ședința publică, la pronunțare, se constată lipsa părților.

Procedură îndeplinită.

Dezbaterile în cauza de față au avut loc în ședința publică din 03 septembrie 2015, când părțile prezente au pus concluzii în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din acea zi, care face parte integrantă din prezenta, iar instanța în vederea deliberării, a amânat pronunțarea pentru 07 septembrie 2015 și apoi pentru astăzi, 16 septembrie 2015, când,

CURTEA

Expunerea succintă a obiectului cauzei:

Prin sentința penală nr. 284 din 18 februarie 2015 pronunțată de Judecătoria Brașov s-a dispus:

„În temeiul art. 215 alin.1, 3, 4, 5 Vechiul Cod penal, cu aplicarea art. 74 alin. 1 lit. c și art. 76 alin. 1 lit. a Vechiul Cod penal, condamnă inculpatul S.L. la pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de înșelăciune în formă calificată.

În baza art. 65 alin. 2 Vechiul Cod penal, raportat la art. 215 alin. 5 Vechiul Cod penal, interzice inculpatului, ca pedepsă complementară, exercitarea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a, teza a II-a, și lit b Vechiul Cod penal, privind exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în funcțiile electivice publice precum și exercitarea dreptului de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, pentru o durată de 1 an, după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după prescripția executării pedepsei.

În baza art. 71 alin. 1 Vechiul Cod penal, raportat la art. 64 alin. 1 lit. a, teza a II-a, și lit b Vechiul Cod penal, interzice inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în funcțiile electivice publice precum și exercitarea dreptului de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat.

În baza art. 81 Vechiul Cod penal, suspendă condiționat executarea pedepsei pe o durată de 5 ani reprezentând termen de încercare stabilit în condițiile art. 82 Vechiul Cod penal.

Pedeapsa complementară aplicată în cauză se execută în cazul în care nu intervine reabilitarea de drept a inculpatului în condițiile art. 86 Vechiul Cod penal.

În temeiul art. 71 alin. 5 Vechiul Cod penal, pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, se suspendă și executarea pedepsei accesorii.

În baza art. 359 alin. 2 Vechiul Cod de procedură penală, atrage atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 Cod penal a căror nerespectare determină revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei.

II. În temeiul art. 19 și art. 397 Noul Cod de procedură penală raportat la prevederile art. 1357 Noul Cod de procedură civilă, admite acțiunea civilă formulată de partea civilă SC A. SA, prin lichidator judiciar AEG C. I., cu sediul în, și în consecință:

Obligă inculpatul la plata sumei în cuantum de 902.513,83 lei, din care suma de 402.011,38 lei reprezentând debit principal și suma de 500.502,45 lei reprezentând penalități de întârziere, calculate pentru perioada 01.01.2011-31.05.2014.

În temeiul art. 404 alin. 6 Noul Cod de procedură penală dispune înștiințarea părții civile cu privire la pedeapsa aplicată în prezenta cauză, precum și înștiințarea acesteia în cazul în care se va dispune revocarea sau anularea măsurii suspendării condiționate a executării pedepsei, stabilită ca modalitate de executare a pedepsei de 3 ani închisoare aplicată în cauză."

Pentru a pronunța această sentință prima instanță a constatat, în esență, următoarele:

„La data de 19.04.2010 a fost încheiat contractul de vânzare cumpărare nr. 191, având ca părți contractante societatea SC A. SA, în calitate de furnizor, și SC C. SRL, în calitate de beneficiar, având ca obiect livrarea unor produse fitosanitare, în sortimentele, cantitățile și la prețurile stabilite în anexele la contract (fil. 55-57 dup).

Prin încheierea contractului, societatea furnizoare, administrată de numitul I. P., și-a asumat obligația privind livrarea produselor contractate, societatea debitoare, reprezentată de inculpatul S.L., asumându-și obligația referitoare la plata produselor achiziționate, sub sancțiunea privind plata penalităților de întârziere în cuantum de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere.

Cu privire la plata produselor achiziționate, având o valoare totală în cuantum de 407.506 lei, părțile au stabilit ca achitarea prețului să se efectueze la anumite termene, agree de comun acord.

Marfa, care a format obiectul contractului, a fost preluată de inculpatul S.L. și depozitată la domiciliul martorului S.G., inculpatul eliberând două bilete la ordin pentru plata produselor achiziționate, bilete la ordin a căror decontare a fost refuzată din cauza lipsei de disponibil.

Ulterior, inculpatul a achitat o parte din valoarea produselor, în două tranșe în valoare totală de 5.475 lei, iar pentru restul sumei pe care o avea de achitat, inculpatul a eliberat fila CEC RZBR1BM nr.0085276 în valoare de 402.011,38 lei, care fiind introdusă spre decontare a fost refuzată din cauza lipsei de disponibil.

Sub aspectul încadrării juridice stabilită pentru fapta reținută în sarcina inculpatului, instanța face următoarele precizări, analizate din perspectiva aplicării legii penale mai favorabile în cazul infracțiunilor nedefinitiv judecate.

Potrivit art. 5 alin.1 Noul Cod penal *în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea cea mai favorabilă.*

Aplicarea acestui text are ca premisă faptul că toate legile incriminează fapta comisă, dar o sancționează diferit. Așa fiind, pentru a fi în prezența unui caz de aplicare a legii penale mai favorabile în această ipoteză este necesară reunirea mai multor condiții după cum urmează:

a) *succesiunea de legi penale să intervină între momentul comiterii faptei și momentul judecării definitive a infractorului.*

Sub acest aspect, instanța reține faptul că infracțiunea reținută în sarcina inculpatului a fost comisă în decursul anului 2010 iar noile prevederi penale cuprinse în Legea nr. 286/2009 privind Codul penal au intrat în vigoare la data de 01.02.2014, anterior soluționării definitive a prezentei cauze.

b) *toate legile succesive să incrimineze fapta comisă*

Referitor la aspectul analizat, instanța reține faptul că, infracțiunea de înșelăciune reținută în sarcina inculpatului se regăsește, în actuala reglementare, în cuprinsul încriminării instituită prin prevederile art. 244 alin. 1 Noul Cod penal.

c) legile succesive incriminează sau sancționează diferit fapta comisă

În legătură cu această cerință, instanța constată faptul că vom fi în prezența unui caz de aplicare a legii penale mai favorabile atunci când legea nouă modifică modul de sancționare a faptei fiind instituite pedepse de aceeași natură, distincte, însă, sub aspectul limitelor speciale, precum și în situația în care faptele continuă să fie sancționate de aceeași manieră, fiind instituite cerințe distincte sub aspectul condițiilor de încriminare, a cauzelor care înlătură răspunderea penală sau a modalității de executare a pedepsei.

Raportând aceste aspecte la cauza analizată, instanța constată că, limitele de pedeapsă instituite prin noile prevederi legale conținute în cuprinsul art. 244 alin. 1 Noul Cod penal, cuprinse între 6 luni și 3 ani închisoare, sunt mai reduse comparativ limitelor de pedeapsă instituite prin prevederile art. 215 alin.1, 3, 4 și 5 Vechiul Cod penal, cuprinse între 10 ani și 20 de ani închisoare.

Cu toate acestea, având în vedere efectele circumstanțelor atenuante judiciare instituite prin prevederile cuprinse în art. 76 Vechiul Cod penal referitoare la reducerea obligatorie a limitelor de pedeapsă sub minimul special, cu posibilitatea reducerii în speță analizată până la limita minimă de 3 ani închisoare, precum și având în vedere modalitatea de individualizare a executării pedepsei spre care se va orienta instanța, respectiv suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța apreciază faptul că, încadrarea juridică stabilită conform vechilor prevederi legale are un caracter mai favorabil cu privire la situația juridică a inculpatului S. L.

Sub aspectul cererii privind schimbarea încadrării juridice a faptei reținută în sarcina inculpatului din infracțiunea de *înșelăciune*, faptă prevăzută și pedepsită de art. 215 alin. 1, 3,4 și 5 Vechiul Cod penal în infracțiunea de emiterea unui cec fără a avea la tras disponibil suficient sau dispunerea în tot ori în parte de disponibilul avut mai înainte de trecerea termenelor fixate pentru prezentare, faptă prevăzută și pedepsită de art. 84 pct. 2 din Legea nr. 59/1934, instanța se va raporta la conținutul deciziei nr. IX/2005, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii, decizie publicată în Monitorul Oficial al României nr. 123 din data de 09.02.2006.

Astfel, prin conținutul deciziei menționate, s-a statuat în sensul că, **fapta de emitere a unui cec asupra unei instituții de credit sau asupra unei persoane, știind ca pentru valorificarea lui nu exista provizia sau acoperirea necesara, precum si fapta de a retrage, după emitere, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust, dacă s-a produs o paguba posesorului cecului, constituie infracțiunea de înșelăciune prevăzuta în art. 215 alin. 4 Vechiul Cod penal.**

Dacă beneficiarul cecului are cunoștința, în momentul emiterii, ca nu exista disponibilul necesar acoperirii acestuia la tras, fapta constituie infracțiunea prevăzuta de art. 84 alin. 1 pct. 2 din Legea nr. 59/1934.

Situația de fapt reținută în cauză, a relevat faptul că, societatea creditoare a încheiat contractul de vânzare cumpărare nr. 191/19.04.2010 fără să cunoască situația financiară a societății debitoare, care ulterior, prin intermediul inculpatului a emis o filă CEC pentru valoarea neachitată, în cuantum de 402.011,38 lei, precizând că, în cont există disponibilul bănesc necesar în acest sens, inducând și menținând în eroare persoana vătămată cu privire la această împrejurare.

Prin raportare la aceste aspecte, se constată faptul că, în drept fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune, în forma prevăzută în conținutul art. 215 alin. 4 Vechiul Cod penal, fiind realizată acțiunea de inducere și de menținere în eroare a persoanei vătămate care a primit fila CEC spre decontare fără să cunoască lipsa disponibilului bănesc necesar.

Întrucât, fapta inculpatului a fost săvârșită cu ocazia încheierii unei convenții, având cunoștință despre împrejurarea că se află în imposibilitate obiectivă de a-și îndeplini obligația

contractuală asumată, fapta fiind comisă prin emiterea unci file CEC fără a exista provizia necesară în scopul valorificării acesteia, fiind cauzat un prejudiciu în cuantum de aproximativ 400.000 lei, se constată ca fiind îndeplinite condițiile privind variantele alternative ale infracțiunii de înșelăciune, prevăzute de art. 215 alin. 3 și 4 Vechiul Cod Penal, reținerea formei agravate prevăzută în cuprinsul alin. 5, fiind justificată prin producerea unor consecințe deosebit de grave în accepțiunea oferită de art. 146 Vechiul Cod penal, consecințe concretizate prin cauzarea unui prejudiciu în cuantum de aproximativ 400.000 lei.”

Împotriva acestei sentințe au declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov, partea civilă SC A. SA prin reprezentant legal I. P. și lichidator judiciar AEG C. I.

Ministerul Public a criticat, printre altele, nelegalitatea reținerii în încadrarea juridică a agravantei speciale prevăzute de art. 215 alin. 5 Cod penal anterior, arătând, în esență, că noțiunea „consecințe deosebit de grave” s-a modificat prin majorarea pragului de la 200.000 lei la 2.000.000 lei și că pentru a putea fi reținută săvârșirea infracțiunii de înșelăciune care a produs consecințe deosebit de grave, ca element constitutiv al acesteia conform noii legislații, se cere existența unui prejudiciu mai mare de 2.000.00 lei, astfel că în speță operează dezincriminarea.

În plus, Ministerul Public a mai precizat că prin reținerea acestei forma agravate se măresc limitele de pedeapsă, acestea fiind închisoarea de la 10 la 20 de ani, devenind obligatorie și aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi și că încadrarea juridică corectă este cea prevăzută de art. 215 alin. 1, 2, 4 Cod penal anterior.

Expunerea chestiunii de drept:

Problema de drept este aceea dacă în situația unor infracțiuni de înșelăciune, comisă sub imperiul legii anterioare, prin modificarea conținutului noțiunii de „consecințe deosebit de grave” și existența unui prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei are loc o dezincriminare parțială (a formei agravate), prin modificarea cerințelor de tipicitate ca trăsătură esențială a infracțiunii.

Examenul de admisibilitate a sesizării:

Curtea apreciază ca fiind admisibilă sesizarea instanței supreme – Completul pentru dezlogarea unor chestiuni de drept în materie penală, potrivit art. 475 Cod procedură penală, deoarece:

- a. instanța de apel este investită cu soluționarea cauzei în ultim grad de jurisdicție;
- b. de lămurirea modului de interpretare și aplicare a problemei de drept puse în discuție depinde soluționarea pe fond a acțiunii penale, apelul promovat vizând exact această chestiune;
- c. problema de drept pusă în discuție nu face obiectul unui recurs în interesul lefii și asupra sa Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o decizie întemeiată pe dispozițiile art. 471 alin. 1 Cod procedură penală sau printr-o hotărâre întemeiată pe dispozițiile art. 475 Cod procedură penală.

Punctul de vedere al procurorului și al părților

Reprezentantul Ministerului Public, arată că în opinia sa, este vorba de o dezincriminare a alin.5 – infracțiunea de înșelăciune reținută în sarcina inculpatului, motiv pentru care apreciază că se impune a fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în temeiul art.475 Cod procedură penală.

Avocat G. S, având cuvântul pentru apelanta parte civila SC A. SA, arată că este de acord cu această solicitare. În opinia sa, legea trebuie să se aplice în integralitate.

Avocat P.C., având cuvântul pentru intimatul inculpat S.L., apreciază că se impune trimiterea dosarului la Înalta Curte de Casație și Justiție pentru formularea unui punct de vedere.

În opinia sa, apreciază că se impune aplicarea legii mai favorabile în ceea ce îl privește pe inculpat, fără aplicarea alin.5.

Punctul de vedere al completului de judecată:

Membrii completului de judecată au opinii diferite asupra chestiunii în discuție. De asemenea, la nivelul C. A. Bv. există opinii diferite.

Astfel, unul dintre judecători apreciază că în această situație nu este vorba de o dezincriminare, deoarece această noțiune operează numai asupra infracțiunii, în integralitatea sa și nu poate opera doar asupra unei variante agravate a acesteia. Se consideră că în speță este vorba de aplicarea legii penale mai favorabile, care trebuie aplicată în integrum, potrivit Deciziei nr. 265/2014 pronunțată de C.C. (în speță, legea anterioară). Din aceste motive, se consideră că în cazul în care legea veche este mai favorabilă, atunci trebuie reținută și varianta agravată, prevăzută de art. 215 alin. 5 din vechiul Cod penal, dacă au fost produse consecințe deosebit de grave. Faptul că în noul Cod penal nu mai este prevăzută această variantă agravată nu are nicio relevanță, deoarece legiuitorul a menținut și în noul Cod penal infracțiunea de înșelăciune, existând o continuitate a acestei infracțiuni în ambele legi penale succesive.

În opinia celui alt membru al completului este vorba de o dezincriminare parțială, ce privește condițiile cerute de lege pentru tipicitatea infracțiunii. Chiar dacă doctrina nu a dezbătut pe larg chestiunea dezincriminării parțiale, aceasta nu poate fi negată; Cod penal în vigoare a operat și alte dezincriminări parțiale - de pildă, vătămarea corporală din culpă a cunoscut aceeași modificare a condițiilor cerute pentru tipicitatea infracțiunii, în sensul modificării numărului de zile de îngrijiri medicale corespunzător noii reglementări sau cazul infracțiunii de luare de mită, ipoteză în care fapta comisă prin „nerespingerea promisiunii de bani, bunuri sau alte foloase” nu se mai regăsește ca modalitate alternativă în noua reglementare.

Se cuvine a menționa că dezincriminarea (asemănător abrogării, deși nu se confundă cu aceasta) poate fi totală sau parțială și doctrina a oferit câteva studii în acest sens.

În primul rând, se cuvine a preciza că norma de incriminare creează infracțiunea, determină condițiile în care fapta concretă devine infracțiune și, prin aceasta, are rolul de cerință fundamentală a existenței infracțiunii, pentru că fără o descriere preexistentă în normă a trăsăturilor faptei interzise ori impuse, fapta concretă n-ar avea la ce să se raporteze, cu ce să se compare pentru a desprinde concluzia că fapta concretă încalcă, nesocotește, regula de comportare din norma de incriminare¹.

Dacă din conținutul descrierii faptei din normă ar putea lipsi unele date (de pildă, prezentarea elementelor caracteristice ale faptei interzise ori impuse ar fi incompletă și modificată), fapta concretă comparându-se cu acest model ar putea constitui substanța unei alte infracțiuni, lipsa descrierii înseși a faptei și a concordanței trăsăturilor faptei concrete cu cele ale faptei descrise excud existența infracțiunii, descrierea și concordanța menționată constituind cerința hotărâtoare a existenței infracțiunii².

În cadrul descrierii din norma de incriminare sunt puse în lumină trăsăturile esențiale, constitutive ale faptei incriminate. Sub acest aspect, denumirea de "trăsături esențiale" ale infracțiunii trebuie limitată, ca sferă de aplicare, numai la trăsăturile faptei concrete.

Așadar, descrierea din norma de incriminare a faptei (incriminate) ar constitui o infracțiune *in abstracto*, adică "ilicitul ipotetic". Când se comite o faptă concretă care corespunde descrierii din norma de incriminare, atunci "infracțiunea devine un obiect concret, un fapt juridic real"³.

Lăsând la o parte discuțiile doctrinare legate de pericolul social ca element de substanțialitate în legea penală, C. pen. în vigoare a propus, la sugestia doctrinei, renunțarea la

¹ G. Antoniu, "Unele reflecții asupra conceptului de incriminare și conceptului de infracțiune", Revista de Drept Penal, nr. 4/2010, p. 10

² G. Antoniu, op. cit., p. 11

³ V. Dongoroz, "Drept penal", București, 1939, reeditată de Asociația Română de Științe Penale, București, 2000, p. 158-161

o definiție substanțială a infracțiunii și să adopte o definiție formală a acesteia, cuprinzând cele trei trăsături esențiale: antijuridicitatea (prevederea în legea penală), tipicitatea (privită ca aceea concordanță între trăsăturile faptei concrete cu modelul legal) și imputabilitatea (în care se include și caracterul nejustificat al faptei).

Unei fapte concrete îi lipsește tipicitatea dacă nu-și are corespondent într-un model legal de incriminare; ca urmare, fapta nu va constitui infracțiune.

Cum Cod penal anterior a fost abrogat prin Legea nr. 286/2009 de adoptare a Noului Cod Penal, anumite raporturi juridice născute sub imperiul legii anterioare au rămas nesoluționate, astfel încât acestea se plasează sub eficiența juridică a două legi succesive.

Cu privire la acestea, doctrina și practica judiciară au adoptat teoria extra-activității legii mai favorabile, în considerarea principiului *mitior lex*.

Această teorie a stabilit că trebuie aplicată legea veche, când este mai blândă, "fiindcă pe această lege infractorul a cunoscut-o când a comis infracțiunea; or, dacă el ar fi știut că pedeapsa este mai mare (așa cum o prevede legea nouă) atunci, poate, nu mai săvârșea faptul. Când legea nouă este mai blândă, trebuie aplicată această lege, fiindcă însuși legiuitorul a recunoscut că legea veche era greșită și fiindcă puterea publică nu mai poate folosi o pedeapsă exagerată"⁴.

În lumina acestor teorii, se impune a se stabili ce se întâmplă în ipoteza în care legiuitorul a modificat circumstanțele în care un fapt penal trebuie comis în împrejurări "care să dea un anumit colorit aceluia fapt"⁵. Aceste împrejurări vor trebui să intereseze și ele aplicarea legii penale, ori de câte ori legea penală însăși le-a avut în vedere, fie în stabilirea caracterului faptului penal, fie în stabilirea sancțiunii penale.

În consecință, un fapt concret poate să corespundă perfect unei activități (tipice sau derivate) incriminată de legea penală și totuși să nu cadă sub aplicarea legii penale, atunci când acel fapt s-a produs în împrejurări care, "după însăși rânduile legii penale, atrag înlăturarea caracterului penal al faptului"⁶ (cu referire la cauzele justificative și de neimputabilitate).

Alteori, după ce un fapt concret a fost comis, care putea primi o calificare penală, pot interveni anumite împrejurări care, conform prevederilor legii penale, au ca efect înlăturarea acestei legi.

Toate aceste împrejurări, fie că sunt anterioare, concomitente sau ulterioare faptului incriminat de legea penală, reprezintă stări de fapt sau ce trebuie să fie luate în seamă la aplicarea legii penale.

Aceste stări de fapt, producând consecințe de ordin juridic, sunt fapte juridice însă, efectul lor este acela de a nu atrage aplicarea legii penale în sens pozitiv, ci înlăturarea sancțiunilor acesteia, deoarece nu mai sunt fapte penale și nici fapte constitutive, ci fapte interesând dreptul penal sau fapte extinctive, pentru că sting (înlătură) sancțiunea penală.

Pe cale de consecință, când faptul este prevăzut (incriminat) de legea anterioară (cu toate circumstanțele de comitere care îl fac să fie comis în forma tipică, de bază sau în formele derivate sau agravate), iar legea nouă nu-l mai prevede (*abolitio criminis*) vor fi apărați de pedeapsă cei ce au săvârșit infracțiunea sub imperiul legii vechi⁷.

În fapt, acest aspect derivă din principiul legalității incriminării, deoarece potrivit acestuia o faptă este infracțiune numai dacă ea corespunde în toate elementele și circumstanțele sale, acelei norme de incriminare.

Rezultă că modificarea unor elemente de definire a infracțiunii, indiferent că este vorba de modalități alternative de comitere sau care fac ca aceasta să îmbrace o formă agravată a acesteia ce țin de tipicitatea faptei (așa cum este cazul în speță) poate determina ca acea faptă (sau formă a ei) să nu mai fie prevăzută de legea penală, potrivit principiului *nullum crimen sine lege*.

⁴ V. Dongoroz, op. cit., p. 104

⁵ V. Dongoroz, op. cit., p. 153

⁶ V. Dongoroz, op. cit., p. 154

⁷ V. Dongoroz, op. cit., p. 108

Așadar, este vorba de respectarea principiului legalității incriminării, deoarece fapta, comisă în acele circumstanțe prevăzute de lege, nu mai este prevăzută în forma respectivă de legea nouă, ceea ce echivalează cu o dezincriminare parțială a faptei (în forma agravată, adică făptuitorul va răspunde pentru infracțiunea comisă în forma de bază sau derivată, dar nu pentru forma agravată a acesteia.

Așa cum s-a arătat în doctrină⁸, această primă trăsătură a infracțiunii "se constituie într-o garanție a respectării unora dintre principiile fundamentale ale dreptului penal, respectiv principiul legalității. Astfel, tipicitatea asigură în primul rând respectarea principiului legalității incriminării, căci o faptă concretă poate fi sancționată numai dacă ea se regăsește în descrierea realizată de o normă penală. În același timp, tipicitatea poate contribui la respectarea principiului minimei intervenții, căci dintre diferitele acțiuni ce se dovedesc la un moment dat antijuridice (contrare ordinii de drept), legiuitorul trebuie să le aducă în sfera dreptului penal numai pe acelea care nu pot fi prevenite eficient prin mijloacele altor ramuri de drept."

Dezincriminarea va opera numai atunci când fapta comisă de inculpat, potrivit legii noi, nu mai atrage răspunderea penală, respectiv persoana nu mai poate fi constrânsă să răspundă în fața organelor de urmărire penală sau instanțelor de judecată.

În acest sens s-a statuat că: "Suntem în prezența legii de dezincriminare în două situații:

- a) atunci când legea nouă suprimă o incriminare, aceasta nemaiavând un corespondent în legea nouă (dezincriminare totală a faptei în întregul ei);
- b) în ipoteza în care, prin prevederile noii legi, se restrânge sfera de incidență a unui anumit text, astfel încât fapta concretă comisă de inculpat nu mai întrunește condițiile impuse de acesta"⁹, adică o dezincriminare parțială.

Rezultă că Noul Cod penal a admis teza dezincriminării parțiale a unei fapte, ca de altfel, și Cod penal Carol al II-lea.

Această teză este susținută și prin opinia exprimată în doctrină cu privire la dezincriminarea infracțiunii de înșelăciune comisă prin menținerea în eroare a unei persoane¹⁰, ca acțiune omisivă.

Prin urmare, dacă principiul neretroactivității legii penale este un principiu constituțional, excepțiile trebuie să se înscrie în noțiunea de lege penală sau contravențională mai favorabilă în sensul art. 15 alin. (2) din Constituție. Astfel, se încadrează în categoria excepțiilor admise de textul constituțional: legea de dezincriminare, legea de amnistie sau grațiere și legea penală mai favorabilă *stricto sensu*.

⁸ Florin Streteanu, Daniel Nițu - Drept penal. Partea generală. Curs universitar, Ed. Universul Juridic, București, 2014, vol. I, p. 264- 265; Constantin Mitrache, Cristian Mitrache - Drept penal român. Partea generală, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 48-51; T. Toader, M.-I. Michinici, R. Răducanu, A. Crișu-Ciocintă, S. Rădulețu, M. Dunea - Noul Cod penal. Comentarii pe articole, Ed. Hamangiu, 2014, p. 3-6

⁹ Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condițiile intrării în vigoare a noului Cod Penal.

Întocmită de prof. univ. dr. Florin Streteanu, pag. 4-5, www.just.ro

¹⁰ S. Bogdan, D.A.Șerban, G. Zlati, "Noul Cod Penal. Partea specială. Analiza, explicații, comentarii. Perspectiva clujeană", Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 249-250; autorul susține un raționament valoros, demonstrând că: "prin restructurarea normei, noul C. pen. ajunge la soluția opusă, în care menținerea în eroare este exclusă din tipicitatea "explicită" a faptei...formularea utilizată de către legiuitor sugerează extrem de puternic faptul că, pentru a avea semnificație penală, conduita făptuitorului trebuia să fie una activă și nu pasivă. Echivalarea prezentării unei împrejurări cu neprezentarea împrejurării adevărate, necesară pentru a înlătura eroarea în care se află celălalt, ar depăși, în opinia noastră, limitele interpretării impuse de *lex stricta*, fiind, de fapt, o analogie în defavoarea celui acuzat. Concluzia nu este, în mod sigur, cea mai justă, pentru că pot fi imaginate multiple exemple în care menținerea în eroare să fie la nivel de reproșabilitate, echivalentă cu acțiunea de inducere în eroare (situația în care ar exista obligația de informare - raporturi între profesioniști sau consumatori). Oricum, chiar dacă textul nu va fi aplicabil tăcerii "pure", el va fi aplicabil, în opinia noastră, acelor situații în care, deși sunt solicitate informații cu privire la aspectul asupra cărui planează starea dubitativă (viitoare eroare), partea care are obligația legală sau contractuală de a înlătura starea de eroare nu aduce clarificările solicitate, optând pentru consolidarea erorii...În concluzie, raportat la acest aspect, credem că noul text de incriminare aduce și o dezincriminare a înșelăciunii în convenții comisă prin menținerea în eroare...doar în situația în care avem o tăcere pură..."

Anterior, retroactivitatea legii de dezincriminare era prevăzută expres în art. 12 alin. (1) din Codul penal din 1969, iar delimitarea incidentei acestui text de lege se realiza pe baza criteriului de apreciere în abstracto, potrivit căruia exista dezincriminare doar atunci când fapta prevăzută de legea veche nu se mai regăsea sub nicio formă în legea nouă. În această situație, așa cum s-a arătat în doctrină¹¹, aprecierea nu se raporta la fapta concretă săvârșită de inculpat, ci la specia în care aceasta se încadra. Astfel, restrângerea sferei de incidență a textului de incriminare nu se analiza ca o dezincriminare, ci ca o lege mai favorabilă stricto sensu.

Retroactivitatea legii de dezincriminare este prevăzută, în prezent, de art. 4 din Codul penal, potrivit căruia legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă.

Totodată, noul Cod penal a instituit sistemul aprecierii în concreto, ceea ce înseamnă că legea de dezincriminare se aplică atunci când, sub legea nouă, fapta concretă comisă de inculpat nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Consacrarea modalității de apreciere în concreto s-a realizat prin dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, potrivit cărora dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii.

Prin urmare, în contextul actualului Cod penal, intervenția legii de dezincriminare se face¹² prin "aprecierea, în concret, a circumstanțelor de săvârșire a faptei, în sensul că suntem în prezența unei dezincriminări, nu doar în situația în care legea nouă suprimă o incriminare, aceasta nemaiavând corespondent în respectiva lege, ci și în situația în care, prin prevederile legii noi, se restrânge sfera de incidență a unui anumit text, astfel încât fapta concretă comisă de inculpat nu mai întrunește condițiile impuse de acesta".

În situația dedusă judecății este vorba de restrângerea sferei de incidență a textului ce incriminează fapta de înșelăciune, prin modificarea condițiilor de tipicitate cerute de lege pentru forma agravată, în sensul că înșelăciunea care a produs consecințe sub limita prevăzută de art. 183 C. pen. (2.000.000 lei) nu mai poate fi o formă agravată a infracțiunii, adică această formă nu mai este prevăzută de legea penală (cu consecințele aferente limitelor de pedeapsă), ci o faptă în forma de bază a înșelăciunii.

Pe cale de consecință, în opinia noastră, a înfrânge acest principiu echivalează și cu înfrângerea principiului *nullum poena sine lege*, deoarece s-ar aplica o altă pedeapsă, în alte limite, pentru un fapt care în forma respectivă nu mai este în mod legal incriminat, adică nu mai există.

În speță, prin modificare înțelesului noțiunii de "consecințe deosebit de grave" a dispărut forma agravată a infracțiunii de înșelăciune prevăzută de art. 215 alin. 5 C. pen. anterior, aspect asupra căruia nu există controverse, nici în doctrină, nici în practica judiciară.

Ceea ce a determinat controversele este modul în care se înțelege aplicarea legii, în sensul dacă se poate aplica legea de dezincriminare (art. 4 C. pen.) și apoi determinarea legii penale mai favorabile (art. 5 Cod penal), noțiunile fiind diferite.

Se mai impune precizarea că, în opinia noastră, aplicarea legii de dezincriminare (parțială) nu înfrânge obligația de aplicare a legii penale mai favorabile în mod global, fiind vorba de două operațiuni diferite.

De altfel, în ipoteza în care se stabilește că legea anterioară este mai favorabilă, s-ar ajunge la situația absurdă și contrară principiilor mai sus enunțate (*nullum crimen et nulla poena sine lege*) sub cuvânt că aceasta trebuie aplicată global și s-ar putea dispune condamnarea unei persoane pentru o faptă care într-o anumită formă nu mai există, la o pedeapsă cuprinsă între 10 și 20 de ani închisoare, care nu mai există la rândul ei, astfel încât

¹¹ Florin Streteanu, Daniel Nițu, *Drept penal, Partea generală, vol. 1, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 35-37.*

¹² Decizia nr. IV din 4 martie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

nu se mai poate vorbi nici de aplicarea legii penale mai favorabile, nici de respectarea principiilor fundamentale ale legalității incriminării și legalității pedepselor.

Se mai cuvine a adăuga și faptul că însăși instanța supremă a admis teza dezincriminării parțiale, prin **Decizia nr. IV din 4 martie 2015**, publicată în M.O. nr. 244 din 9 aprilie 2015 pentru dezlegarea chestiunii de drept în sensul de a se stabili dacă infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și alin. 4 din Codul penal din 1969 își găsește corespondentul în infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din actualul Cod penal sau dacă, dimpotrivă, este dezincriminată, instanța supremă a stabilit că: **"infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și alin. 4 din Codul penal din 1969 în ipoteza în care fapta a produs o vătămare ce a necesitat între 11 și 90 de zile îngrijiri medicale și nu îndeplinește una dintre condițiile impuse de alin. (1) al art. 196 din Codul penal este dezincriminată începând cu data de 1 februarie 2014."**

Î.CCJ a statuat în această decizie următoarele:

"Principiul legalității incriminării și a pedepsei presupune că nicio faptă nu poate fi considerată ca infracțiune dacă nu există o lege care să prevadă acest lucru (nullum crimen sine lege) și nicio sancțiune penală nu poate fi aplicată dacă ea nu era prevăzută de lege pentru fapta comisă (nulla poena sine lege). Legalitatea incriminării și a pedepsei apare ca una dintre cele mai importante limitări ale lui ius puniendi, ea reprezentând principala garanție a securității juridice a cetățeanului în fața dreptului penal.

În dreptul român, principiul legalității a dobândit o forță constituțională.

Potrivit art. 23 alin. (12) din Constituție, "Nici o pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii". Constituția României, după cum se observă, consacră, explicit, doar principiul legalității pedepsei, dar acest lucru nu trebuie să conducă la concluzia că legalitatea incriminării nu ar avea o bază constituțională. Acest din urmă principiu rezultă fără echivoc din coroborarea textului art. 73 alin. (3) lit. h), potrivit căruia doar legea organică poate stabili infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora, cu cel din art. 15 alin. (2), care arată că legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

La rândul său, Codul penal statuează în art. 1 că:

"(1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită."

În activitatea jurisdicțională, principiul legalității impune judecătorului două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei (lex stricta), respectiv interzicerea aplicării retroactive a legii (lex praevia).

Prin urmare, dacă principiul neretroactivității legii penale este un principiu constituțional, excepțiile trebuie să se înscrie în noțiunea de lege penală sau contravențională mai favorabilă în sensul art. 15 alin. (2) din Constituție. Astfel, se încadrează în categoria excepțiilor admise de textul constituțional legea de dezincriminare, legea de amnistie sau grațiere și legea penală mai favorabilă stricto sensu.

Anterior, retroactivitatea legii de dezincriminare era prevăzută expres în art. 12 alin. 1 din Codul penal din 1969, iar delimitarea incidenței acestui text de lege se realiza pe baza criteriului de apreciere în abstracto, potrivit căruia exista dezincriminare doar atunci când fapta prevăzută de legea veche nu se mai regăsea sub nicio formă în legea nouă. În această situație, așa cum s-a arătat în doctrină¹³, aprecierea nu se raporta la fapta concretă săvârșită de inculpat, ci la specia în care aceasta se încadra. Astfel, restrângerea sferei de incidență a textului de incriminare nu se analiza ca o dezincriminare, ci ca o lege mai favorabilă stricto sensu.

¹³ Florin Stretceanu, Daniel Nișu, Drept penal, Partea generală, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 35-37.

Retroactivitatea legii de dezincriminare este prevăzută, în prezent, de art. 4 din Codul penal, potrivit căruia legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă.

Totodată, noul Cod penal a instituit sistemul aprecierii în concreto, ceea ce înseamnă că legea de dezincriminare se aplică atunci când, sub legea nouă, fapta concretă comisă de inculpat nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Consacrarea modalității de apreciere în concreto s-a realizat prin dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, potrivit cărora dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii.

Prin urmare, în contextul actualului Cod penal, intervenția legii de dezincriminare se face prin aprecierea, în concret, a circumstanțelor de săvârșire a faptei, în sensul că suntem în prezența unei dezincriminări, nu doar în situația în care legea nouă suprimă o incriminare, aceasta nemaiavând corespondent în respectiva lege, ci și în situația în care, prin prevederile legii noi, se restrânge sfera de incidență a unui anumit text, astfel încât fapta concretă comisă de inculpat nu mai întrunește condițiile impuse de acesta.

Examinând prin comparare textele de lege succesive care incriminează infracțiunea de vătămare corporală din culpă, în varianta normativă ce face obiectul chestiunii de drept, se constată următoarele:

Vechea reglementare delimita infracțiunea de vătămare corporală din culpă în forma-tip, prevăzută de art. 184 alin. 1 din Codul penal anterior, de modalitatea agravată, prevăzută de art. 184 alin. 2 din Codul penal anterior, prin urmarea imediată ce caracteriza latura obiectivă, constând în vătămarea integrității corporale sau a sănătății ce necesita pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 10 zile până la 60 de zile în varianta-tip și mai mult de 60 de zile pentru varianta agravată. Totodată, prevedea în alin. 3 și 4 ale aceluiași articol ca modalități agravate săvârșirea unei vătămări (simple sau grave) ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru îndeplinirea unei anume activități.

Sub aspectul urmării imediate, potrivit legii vechi, incriminarea vătămării corporale din culpă viza numai acele fapte care produceau vătămări ce necesitau pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 10 zile.

Spre deosebire de textul de lege menționat, pentru varianta - tip a infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prevăzute de art. 196 alin. (1) din Codul penal, urmarea imediată constă în producerea unor leziuni traumatice sau afectarea sănătății unei persoane, a cărei gravitate este evaluată, în noua reglementare, prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, legiuitorul impunând suplimentar noi circumstanțe de comitere a faptei, respectiv 3 condiții alternative ce caracterizează subiectul activ nemijlocit ca fiind o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive ori în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși o infracțiune. Cu referire la această formă-tip a infracțiunii, legiuitorul nu a mai prevăzut varianta agravată de săvârșire, ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități.

Analiza chestiunii de drept puse în discuție pornește de la premisa că fapta de vătămare corporală din culpă este, în continuare, incriminată prin dispozițiile art. 196 din Codul penal.

Cu toate acestea, din examinarea comparativă a textelor de lege succesive mai sus menționate, prin raportare la modul concret de configurare a obiectului chestiunii de drept supuse analizei (faptă produsă printr-un accident rutier care a produs o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de 80-90 de zile), se observă că prevederile legii noi restrâng sfera de incidență a textului din vechea reglementare, impunând condiții suplimentare privind pe autorul infracțiunii.

Pentru ca o faptă concretă să atragă răspunderea penală ea trebuie să poată fi încadrată în tiparul stabilit de norma nouă de incriminare, ceea ce presupune a se analiza dacă fapta concretă săvârșită de inculpat întrunește condițiile de tipicitate specifice noii incriminări.

Tipicitatea reprezintă corespondența dintre fapta concret săvârșită de o persoană și modelul abstract construit de legiuitor în norma de incriminare.

Așa cum s-a arătat în doctrină¹⁴, tipicitatea ca primă trăsătură a infracțiunii se constituie într-o garanție a respectării unora dintre principiile fundamentale ale dreptului penal enunțate anterior. Astfel, tipicitatea asigură în primul rând respectarea principiului legalității incriminării, căci o faptă concretă poate fi sancționată numai dacă ea se regăsește în descrierea realizată de o normă penală. În același timp, tipicitatea poate contribui la respectarea principiului minimei intervenții, căci dintre diferitele acțiuni ce se dovedesc la un moment dat antijuridice (contrare ordinii de drept) legiuitorul trebuie să le aducă în sfera dreptului penal numai pe acelea care nu pot fi prevenite eficient prin mijloacele altor ramuri de drept.

Prin urmare, se va reține lipsa de tipicitate a faptelor în ipoteza în care subiectul activ nemijlocit al vătămării corporale din culpă nu se afla, la momentul săvârșirii faptelor, sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși o infracțiune, dacă vătămarea a necesitat între 11 și 90 de zile de îngrijiri medicale.

Neîndeplinirea condițiilor de tipicitate conduce la concluzia că fapta comisă sub imperiul legii vechi nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi, datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, ceea ce face aplicabile dispozițiile art. 4 din Codul penal.”

Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe.

Jurisprudența Curții de Apel Brașov în această materie este împărțită.

Prin decizia penală nr. 83/Ap/6.02.2015, pronunțată în dosarul nr. 2050/62/2013 al C.Ap.Bv, s-au aplicat dispozițiile art. 215 alin. 1, 2, 3 și 5 din vechiul Cod penal, reținându-se că legea penală mai favorabilă aplicabilă o reprezintă dispozițiile Codului penal din 1968; chiar dacă noua normă penală care reglementează infracțiunea de înșelăciune prevăzută de art. 244 alin. 1 și 2 Cod penal prevede pentru această infracțiune posibilitatea sancționării ei cu pedeapsa închisorii între 1 și 5 ani spre deosebire de legea veche care prevedea pentru infracțiunea de înșelăciune prevăzută de art. 215 alin. 1, 2, 3 și 5 din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal posibilitatea aplicării pedepsei cu închisoarea de la 1 la 20 de ani, instanța de apel constată că în noua lege penală este reglementată diferit, la art. 35 alin. 1 Cod penal, infracțiunea continuată (față de art. 41 alin. 2 din Codul penal anterior), astfel încât faptele inculpaților ar trebui încadrate în mai multe infracțiuni de înșelăciune, aflate în concurs.

Pe de altă parte, prin decizia penală nr. 528/Ap/28.10.2014, pronunțată în dosarul nr. 8297/62/2012 al Curții de Apel Brașov, în apel, s-a constatat că varianta agravată a săvârșirii infracțiunii de înșelăciune care a avut consecințe deosebit de grave prevăzută de art. 215 alin. 5 din vechiul Cod penal a fost dezincriminată și nu mai figurează ca variantă agravată a înșelăciunii din noul Cod penal. În aceste condiții, s-a arătat că operează o dezincriminare parțială, înlăturându-se dispozițiile art. 215 alin. 5 de la încadrarea juridică a faptelor față de inculpatul B. V., urmând aplicării dispozițiilor art. 4 din Codul penal.

Pentru aceste motive
În numele legii

¹⁴ Florin Streteanu, Daniel Nițu, Drept penal, Partea generală, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 35-37

DISPUNE:

În baza art. 476 alin. 1 raportat la art. 467 Cod procedură penală sesizează Î.C.C.J în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă în situația unor infracțiuni de înșelăciune (dar și altor infracțiuni, de pildă, furtul calificat), comisă sub imperiul legii anterioare, prin modificarea conținutului noțiunii de „consecințe deosebit de grave” și existența unui prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei are loc o dezincriminare parțială (a formei agravate), prin modificarea cerințelor de tipicitate ca trăsătură esențială a infracțiunii.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi 16 septembrie 2015.

PREȘEDINTE
C.G.

GREFIER
B.N.

Red. S.F./21.09.2015

Dact.BN/23.09.2015

- 2 exemplare -

